
Riktlinje - Mottagande av elev i anpassad grundskola och anpassad gymnasieskola enligt skollagen (2010:800)

Reglemente

Kommunala beslut som utöver kommunallag och andra författningar styr och reglerar kommunala verksamheter. Innefattar Nämndreglementen, Delegeringsordningar, Bolagsordningar, Ägardirektiv, Föreskrifter, Kommunala taxor och avgifter.

Policy

Anger principer och värdegrundsbaserat förhållningssätt och tjänar som vägledning inom det aktuella området.

Plan

Beskriver strategier för arbetet med utvecklingen av Värnamo som kommun, och utvecklingsarbete inom kommunens organisation.

Åtgärdsplan

Anger konkreta åtgärder, tidsramar och ansvar.

Riktlinje

Beskriver hur förvaltning bedriver den befintliga verksamheten, eller ett visst område, så att den bedrivs effektivt och med god kvalitet.

Fastställd av: Ledningsgruppen

Dokumentet gäller från: 2024-05-06

Dokumentet gäller för: Barn- och utbildningsförvaltningen

Dokumentansvarig: Barn- och utbildningschef,

Bakgrund

Barn som bedöms att inte ha förutsättning att uppfylla grundskolans eller gymnasieskolans kriterier för bedömning av kunskaper eller betygskriterier på grund av att de har en intellektuell funktionsnedsättning, har rätt att tas emot i den anpassade grund- eller gymnasieskolan (skollagen 7 kap. 5 §, 18 kap. 5 §).

När ska frågan om målgruppsutredning lyftas i förskolan

När pedagoger i förskolan uppmärksammar ett barn med utvecklingsförsening efterfrågas handledning av specialpedagog. Om ingen eller ej åldersadekvat utveckling sker tar verksamheten tillsammans med specialpedagog ställning till om barnet ska kartläggas vidare. Om frågan om ett barn i förskolan eventuellt kommer att tillhöra den anpassade grundskolans målgrupp väcks ska samordnare för anpassade skolformer **informeras omgående**. Elevhälsans psykologer utreder inte barn i förskolan men kan erbjuda konsultation och handledning till personalen. Psykologisk bedömning av förskolebarn görs av regionens (Barnhab, Bup, etc) psykolog på vårdnadshavares uppdrag. Vid konstaterad diagnos intellektuell funktionsnedsättning kan rektor, med vårdnadshavares skriftliga medgivande påbörja utredning om mottagande i anpassad grundskola. Frågan om utredning om mottagande i anpassad grundskola kan även väckas av vårdnadshavare. Vid övergång från förskola till anpassad skola finns möjlighet för vårdnadshavare att ansöka om uppskjuten skolplikt. Alla barn i Sverige börjar normalt i skolan höstterminen det år de fyller 6 år. Om det finns särskilda skäl, exempelvis på grund av en intellektuell funktionsnedsättning, kan skolplikten i vissa fall skjutas upp ett år. Uppskjuten skolplikt innebär att barnet är kvar i förskolan ett år till för att sedan börja årskurs 1 i anpassad grundskola. Rektor på förskolan ansvarar för att informera vårdnadshavare om denna möjlighet samt om det blir aktuellt att inhämta samtycke från båda vårdnadshavare. Hemkommunen prövar sedan frågan om uppskjuten skolplikt efter begäran av barnets vårdnadshavare (skollagen 7 kap. 10§ och 8 kap. 3§ samt proposition 2017/18:9 Skolstart vid sex års ålder sidan 51–52).

När ska frågan om målgruppsutredning lyftas i grund- eller gymnasieskolan

Frågan om ett barn ska tas emot i den anpassade grundskolan/gymnasieskolan kan väckas av personal på skolan eller av vårdnadshavare. Om ett barn har svårigheter att nå upp till grundskolans eller gymnasieskolans kriterier för bedömning av kunskaper eller betygskriterier trots extra anpassningar och särskilt stöd och detta misstänks bero på en intellektuell funktionsnedsättning eller en betydande bestående begåvningsmässig funktionsnedsättning på grund av hjärnskada, föranledd av yttre våld eller kroppslig sjukdom (skollagen 29 kap. 8 §) ska rektor, i samråd med sitt elevhälsoteam där skolpsykolog ingår, ta ställning till om en målgruppsutredning är relevant. Rektor ansvarar sedan, med vårdnadshavares samtycke, att en målgruppsutredning för att klargöra om barnet har rätt att mottagas i den anpassade grundskolan/gymnasieskolan påbörjas.

Syfte

Riktlinjens syfte är att göra arbetsgången inför ett mottagande i den anpassade grund- eller gymnasieskolan tydlig.

Organisation och ansvar

Beslut om mottagande i den anpassade grund- eller gymnasieskolan tas på delegation av barn- och utbildningsnämnden av förvaltningschef för Barn- och utbildningsförvaltningen. Inför beslut hanterar berörd rektor i samverkan med samordnare för anpassade skolformer de underlag som krävs inför beslut.

Rektor i grundskolan/gymnasieskolan ansvarar för:

- Rektor tar kontakt och samarbetar med samordnare för anpassade skolformer när behovet av en målgruppsutredning uppmärksammas.
- Rektor informerar, vid behov tillsammans med samordnare för anpassade skolformer, berörda vårdnadshavare om vad grundskolan/gymnasieskolan respektive den anpassade grundskolan/gymnasieskolan innebär samt vilka konsekvenser en skolgång i den anpassade grundskolan/gymnasieskolan får för barnet på kort och på lång sikt. Information ska ges gällande vilka rättigheter vårdnadshavarna har samt vilka möjligheter grundskolan/gymnasieskolan respektive den anpassade grundskolan/gymnasieskolan har att tillgodose barnets behov.
- Rektor informerar, vid behov tillsammans med samordnare för anpassade skolformer, berörda vårdnadshavarna om vilka bedömningar som ligger till grund för den utredning som ska göras och vad dessa bedömningar syftar till. Information ges att det först efter att en målgruppsutredning är genomförd som en fördjupad diskussion förs kring elevens och vårdnadshavarnas rättigheter utifrån resultatet på utredningen.
- Om rektor får samtycke av vårdnadshavare (skriftligt enligt standardiserad blankett) till att inleda en målgruppsutredning initierar rektor arbetet i beredningsakten i kommunens digitala journalsystem (Prorenata). Om rektor behöver stöd i processen gällande målgruppsutredning och dess delar kontaktas samordnare för anpassade skolformer.

Mottagande i anpassade grund- och gymnasieskolan - ett myndighetsbeslut

Utredning och mottagandebeslut styrs av skollagen (2010:800) 7 kap. 5§, samt 18 kap. 5 § och Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2023:129) samt dessa rutiner för barn- och utbildningsförvaltningens arbetsgång vid utredning om mottagande i den anpassade grund- och gymnasieskolan. Det är alltid elevens hemkommun som utreder och beslutar om mottagande i den anpassade grund- och gymnasieskolan.

Följande bedömningar ska bifogas i anmälan för mottagande i anpassade grundskolan/gymnasieskolan:

- Pedagogisk bedömning
- Psykologisk bedömning
- Medicinsk bedömning
- Social bedömning

Vårdnadshavarna medger mottagande i anpassade grundskolan/gymnasieskolan för sitt barn genom att underteckna blanketten *Anmälan för mottagande i anpassad skola*. Rutiner för studiebesök på anpassad grund- eller gymnasieskola finns beskrivna i slutet av denna riktlinje.

- Vårdnadshavarna ska informeras, av rektor och samordnare för anpassade skolformer, om att de i princip har rätt att själva avgöra om deras barn ska tas emot i den anpassade grundskolan/gymnasieskolan, förutsatt att barnet tillhör målgruppen, eller om barnet trots detta ska gå i grundskolan/gymnasieskolan. Ett barn får tas emot i anpassad grundskola/gymnasieskola utan vårdnadshavares medgivande endast om det finns synnerliga skäl med hänsyn till barnets bästa (Skollagen, 2010:800 7 kap. 5§).
- Barn- och utbildningsnämnden fattar beslut om mottagande i anpassade grundskolan och anpassade gymnasieskolan enligt skollagen 7 kap. 5 § eller 18 kap. 5 § och om eleven ska läsa ämnen eller ämnesområden enligt skollagen 11 kap. 8 §. Nämnden har delegerat beslutanderätt till förvaltningschef för barn- och utbildningsförvaltningen.
- Beslut delges till vårdnadshavarna, rektor för grundskolan/gymnasieskolan, rektor för den anpassade grundskolan/gymnasieskolan och utbildningsnämnden.
- Rektor för den anpassade grundskolan/gymnasieskolan skriver in eleven och beslutar om placering i klass/grupp.

Överklagande av beslut

Vårdnadshavaren har rätt att överklaga beslutet till Skolväsendets överklagandenämnd enligt skollagen 28 kap. 12 §.

Verkställande av beslut

Ett beslut om att en elev som redan går i grundskolan/gymnasieskolan ska tas emot i anpassade grundskolan/gymnasieskolan bör verkställas omedelbart enligt skollagen. Om en överenskommen placering vid skolenhet i den anpassade grundskolan/gymnasieskolan, i klass eller i grupp inte kan ske omedelbart, ska utbildningen för eleven ändå utgå från den anpassade grundskolans/gymnasieskolans läro- och kursplan.

Uppföljning inför stadiemyten av elever mottagna i anpassad grundskola

För att säkerställa att alla elever får sin utbildning inom rätt skolform görs, vid behov, en uppföljande pedagogisk bedömning i årskurs 3, årskurs 6 och årskurs 9. I årskurs 9 görs en ny fördjupad pedagogisk utredning för ett nytt målgruppsbeslut inför ansökan till anpassad gymnasieskola. Rektor för anpassade skolformer bör ha

rutiner som innebär att utredningen vid behov kompletteras i de delar som behöver klargöras.

Mottagande på försök

Den som är elev i grundskolan eller den anpassade grundskolan kan på försök under högst sex månader tas emot som elev i den andra skolformen, om de huvudmän som berörs är överens om detta och elevens vårdnadshavare medger det enligt skollagen 7 kap. 8 §. Utredningen och bedömningarna måste dock vara klara och visa på att berörd elev tillhör den anpassade grundskolans målgrupp.

Integrerad elev

En elev som är mottagen i den anpassade grundskolan kan enligt skollagen få sin undervisning i en klass i grundskolan om berörda rektorer är överens och vårdnadshavaren/vårdnadshavarna ger sitt medgivande. Den anpassade grundskolans läro- och kursplan gäller för integrerad elev. Efter beslut från rektor får avvikelser göras utifrån elevens behov och möjligheter enligt skollagen 7 kap. 9 §, till exempel timplan. Beslut om integrering av elev enligt skollagen 7 kap. 9 § tas av samordnare för anpassade skolformer på delegation av barn- och utbildningsnämnden.

Uppföljning av integrerade elever

För integrerade elever i grundskolan kallar ansvarig rektor till uppföljningsmöte minst en gång per läsår. Vid dessa möten skall speciallärare med ansvar för integrerade elever, samt vid behov samordnare för anpassade skolformer, delta samt berörd personal på skolan där eleven är integrerad. Syftet är att följa upp integrerade elevers skolsituation och utbildning, för att säkerställa elevens kunskapsutveckling och rätt till anpassningar och särskilt stöd. Vårdnadshavare till de elever som är mottagna i anpassad grundskola, men får sin undervisning i integrerad form, ska vid behov kallas av rektor till uppföljande samtal. Detta bör ske minst en gång per skolår. Vid det uppföljande samtalet ska vårdnadshavare och skolan delge varandra information om elevens pedagogiska nuläge. En utvärdering av elevens skolsituation och en plan framåt ska göras. Samordnare för anpassade skolformer kan, vid behov, delta vid uppföljningssamtalet.

Rutiner för vem som genomför målgruppsbedömningar inför ett mottagande i anpassade grundskolan/gymnasieskolan

Medicinsk bedömning

1. Om vårdkontakt på grund av intellektuell funktionsnedsättning redan finns rekvireras journalkopior om medicinsk bedömning från vården av skolsköterskan. Rekvisitionen görs efter samtycke från vårdnadshavare.
2. Om ingen tidigare/pågående vårdkontakt gällande intellektuell funktionsnedsättning med läkare finns genomför skolläkaren den medicinska bedömningen.
3. Den medicinska bedömningen ska ge en bild av elevens hälsa och eventuella medicinska orsaker till elevens svårigheter och vad de kan innebära för elevens fortsatta utveckling. Ställningstagande till om ytterligare utredning bör göras och om remiss ska skickas till sjukvården/specialistvården.

4. Slutlig sammanställning och granskning av utfärdat medicinskt utlåtande inför beslut sker av förvaltningens skolläkare i samråd med samordnare för anpassade skolformer.

Psykologisk bedömning

1. Bedömningen görs i första hand av den psykolog som tidigare haft kontakt med barnet.
2. I annat fall gör förvaltningens skolpsykologer bedömningen. Vid komplexa differentialdiagnostiska överväganden remitteras utredningen till specialistpsykiatrin inom regionen via En väg in.
3. Slutlig sammanställning och granskning av utfärdat psykologutlåtande inför beslut sker av förvaltningens skolpsykolog i samråd med samordnare för anpassade skolformer. Graden av den intellektuella funktionsnedsättningen ska tydligt framgå.

Pedagogisk bedömning

1. Bedömningen görs i första hand av den specialpedagog (med hjälp av klassföreståndaren eller motsv.) som tidigare haft kontakt med barnet. Ev. behov av hjälp kan efterfrågas från samordnare för anpassade skolformer.
2. Slutlig sammanställning och granskning av pedagogisk bedömning inför beslut sker av specialpedagog i samråd med samordnare för anpassade skolformer. Det ska tydligt framgå inom vilka ämnen eleven, trots extra anpassningar och särskilt stöd, inte bedöms ha förutsättning att uppfylla grundskolans kriterier för bedömning av kunskaper eller betygsriterier samt inom vilka ämnen eleven har möjlighet att, med eller utan extra anpassningar och särskilt stöd, uppfylla grundskolans kriterier för bedömning av kunskaper eller betygsriterier.

Social bedömning

1. Bedömningen görs i första hand av den kurator som tidigare haft kontakt med barnet.
2. I annat fall görs den av kurator i skolområdet eller barn- och ungdomshabiliteringen. Ev. behov av hjälp kan efterfrågas från samordnare för anpassade skolformer.
3. Slutlig sammanställning och granskning av social bedömning inför beslut sker av kurator i samråd med samordnare för anpassade skolformer.

Om det uppkommer osäkerhet om att en mottagen elev inte tillhör anpassade grund- eller gymnasieskolans målgrupp

Den som arbetar inom skolväsendet ska underrätta elevens rektor om hen uppmärksammar eller får kännedom om något som tyder på att en elev i anpassad skola inte tillhör anpassade grund- eller gymnasieskolans målgrupp.

En rektor som får sådana upplysningar ska anmäla detta till elevens hemkommun. Hemkommunen ska skyndsamt utreda frågan (Skoll 2010:800 7 kap. 5 a §).

Om utredningen visar att en elev inte har rätt till anpassad grund- och gymnasieskola upphäver Ansvarig på Barn- och Utbildningsförvaltningen tidigare beslut vilket innebär att eleven ska fullgöra sin skolplikt i grundskolan eller kan fortsätta sin skolgång i gymnasieskolan. Överlämnande rektor ansvarar för att övergången till grundskola/gymnasieskola sker på ett sätt som överensstämmer med barnets bästa.

Studiebesök på anpassad grund- eller gymnasieskola

För att skapa likvärdighet och tydlighet både inom och utanför organisationen sker studiebesök i anpassad grund- eller gymnasieskola enligt följande rutin:

- Alla besök sker **efter** att diagnos Intellektuell funktionsnedsättning fastställts.
- Besök sker efter eller i anslutning till vårdnadshavares informationsmöte med samordnare för anpassade skolformer.
- Besök bokas via samordnare för anpassade skolformer eller rektor för anpassad skola.
- Besök kan ske under eller efter skoltid då elever ej finns på plats beroende på vad som bestäms utifrån samråd där det som blir bäst för eleven och dess vårdnadshavare prioriteras.

Rektor och lärare på anpassad grund- eller gymnasieskola tar emot på skolan för att ge information om organisationen.

Ansvarig

Barn- och utbildningschef

Uppföljning

Riktlinjen ska följas upp vid eventuella ändringar i lag och förordningstexter

Referenser

Skollagen 2010:800, Allmänna råd om mottagande i anpassade grundskolan och anpassade gymnasieskolan SKOLFS 2023:129.